

Tiedekunta-Fakultet-Faculty Valtiotieteellinen tiedekunta		Laitos-Institution-Department Valtio-opin laitos	
Tekijä-Författare-Author Talonen, Tuuli			
Työn nimi-Arbetets titel-Title Pakolaisuus ja kansainvälinen politiikka : Vaihtoehtoja kansallisvaltiolle ihmisoikeuksien toteuttajana: Euroopan unioni?			
Oppiaine-Läroämne-Subject Kansainvälinen politiikka			
Työn laji-Arbetets art-Level Pro gradu		Aika-Datum-Month and year 2004-05-03	Sivumäärä-Sidantal-Number of pages 74
<p>Tiivistelmä-Referat-Abstract</p> <p>Tutkielma käsittelee pakolaisuutta perinteisten kansallisvaltioiden rajoja rikkovana ilmiönä, joka kansainvälisen politiikan tutkimuksessa on usein jäänyt valitettavan vähälle huomiolle. Tutkielman viitekehys perustuu aikaisempaan pakolaisuutta käsittelevään kansainvälisiin suhteisiin liittyvään kirjallisuuteen ja erityisesti ”kosmopoliittiseksi” luokiteltavaan tutkimukseen, joka on pääasiassa hyvin uutta ja joka mahdollistaa pakolaisuuden asettamisen tutkimuksen keskiöön. Tutkimuksen suuntaa viitoittaa myös pakolaisuutta lähellä olevien ja kansainvälisen politiikan tutkimuksen kannalta tärkeiden ja perinteisten käsitteiden määrittely.</p> <p>Pakolaisuuden käsite on läheisessä yhteydessä ihmisoikeuksiin ja niiden toteutumiseen. Ihmisoikeudet toteutuvat käytännössä jonkin kansallisvaltion valtion kansalaisuuden kautta. Kaikkien ihmisoikeuksia kansallisvaltiot eivät eri syistä kuitenkaan kykene turvaamaan. Viime kädessä yksittäinen valtio on vastuussa vain oman kansalaisensa turvaamisesta. Näistä kansallisvaltioiden turvan ulkopuolelle jäävistä tapauksista oivallinen esimerkki ovat juuri pakolaiset.</p> <p>Tutkielmassa pohditaan, voisiko näin ollen kansallisvaltiolle olla vaihtoehtoa ihmisoikeuksien turvaajana myös sellaisille henkilöille, joiden oma kotimaa ei heidän oikeuksiaan pysty tai halua turvata, tai joilla ei ole kotimaata lainkaan. Viimeaikaisessa kansainvälisiin suhteisiin liittyvässä kirjallisuudessa asiaa on pohdittu uudessa mittakaavassa ja erilaisia vaihtoehtoja on esitetty.</p> <p>Tässä tutkielmassa yhtenä mahdollisena vaihtoehtona tarkastellaan Euroopan unionia, joka on uudentyyppinen, ei perinteisiin kansallisiin rajoihin sidottu kansainvälinen toimija, joka lisäksi korostaa ihmisoikeuksien yleismaailmallisen toteutumisen merkitystä ja etenkin omaa rooliaan niiden asianajajana. Euroopan unioni on erikoislaatuinen myös siksi, että se suunnittelee turvapaikkakäytännön harmonisointia koko unionin alueen kattavaksi, riippumatta kansallisista rajoista. Keskeinen kysymys tutkimuksessa on siis se, voiko muu kuin kansallisvaltio-toimija, tässä tapauksessa ylikansallinen Euroopan unioni, toimia kansallisvaltiota tehokkaammin ihmisoikeuksien edistäjänä. Tutkielmassa tarkastellaan Euroopan unionin turvapaikka-asioita ensinnäkin yleisellä tasolla harmonisointiprosessin sekä turvapaikkaa koskevien käytäntöjen ja politiikan kehittymisen kautta. Tämän lisäksi luodaan katsaus yhteen tapaukseen, Kosovon kevään 1999 pakolaiskriisiin ja EU:n toimintaan sen aikana.</p> <p>Vaikka EU :ta korostetaankin uudenlaisena kansainvälisenä toimijana, tutkielman myötä käy ilmi, että sen toimintatavat näyttävät olevan samankaltaisia kuin perinteisillä kansallisvaltioilla. Toisaalta myös eroja löytyy.</p> <p>Tutkielman tarkoitus ei ole löytää ratkaisua maailman pakolaisongelmaan vaan ennen kaikkea pohtia erilaisia vaihtoehtoja ja tarkastella uusia näkökulmia, joita tämän hetkinen kansainvälisiä suhteita käsittelevä kirjallisuus aiheeseen tarjoaa.</p>			
<p>Avainsanat-Nyckelord-Keywords</p> <p>pakolaisuus</p> <p>Euroopan unioni</p> <p>kansainvälinen politiikka</p> <p>ihmisoikeudet</p>			
Säilytyspaikka-Förvaringsställe-Where deposited			
Muita tietoja-Övriga uppgifter-Additional information			